

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMLJA

Leto IV - Cena 10 lir - 5 jugolir - 2.50 din

TRST četrtek 26. avgusta 1948

Spedizioni in abbon. postale
Postnina plačana v gotovini
Štev. 984

Osnove protimperialistične borbe na Tržaškem ozemlju

Če analiziramo temelje smerne protimperialistične borbe, vidimo, da se v bistvu strinja s stališčem krajevnih mednarodnih reakcij (tako da morejo zapadni imperialisti pomoliti pod nos sovjetskim predstavnikom v Varnostnem svetu izvide lista «Il Lavoratore»); njihova razbirobenost tukajšnjega delovnega ljudstva, na izpodkopavanje enotnosti naše ljudske fronte, na razbijanje enotnosti našega sindikalnega gibanja in naših množičnih organizacij, predvsem osvobodilne fronte in Slovensko-italijanske antifašistične unije; na stalno gonjo proti obstoju in dejavnosti organov ljudske oblasti v jugoslovanski coni Tržaškega ozemlja in končno na stalno kampanjo proti novi Titovi Jugoslaviji in ostalim državam ljudske demokracije s Sovjetsko zvezo na čelu.

Vse to ni naključje. Nasa ljudska fronta je uspešno klučevala vsem napadom krajevnih in mednarodnih reakcij, ker si je za mednarodno-ovobodilno borbo ustvarila konkretno politične osnove za povezavo najširših ljudskih slojev vseh treh narodnosti v enotno protimperialistično fronto za nadaljevanje borbe, ki ni dosegla svojih neposrednih ciljev zaradi imperialističnega pritiska reakcionarnih sil.

Nasa ljudska fronta nosi v sebi vse značilnosti nove ljudske državnosti, ki so danes temeljna vsebina oblasti v novi Jugoslaviji in v ostalih državah ljudske demokracije (dasi v teh zadnjih šele v razvojni fazi), kakor tudi v jugoslovanski coni Tržaškega ozemlja. Tej svoji oblasti funkcije se je nasa ljudska fronta morala odreči na neposredni pritisk anglo-ameriške imperializma. Te značilnosti naše ljudske fronte so bile povod za nerazvijeno zagrebeno kampanjo reakcionarnih sil proti nam in za stalno ofenzivno organov vojaške uprave proti našim organizacijam in ustanovam.

Tej združeni ofenzivi krajevnih ter mednarodnih reakcionarnih sil in okupacijske vojaške uprave smo do danes mogli biti kos le, ker smo znali skrbno čuvati in skupni borbi skovano enotnost slovenskih in italijanskih demokratičnih množic, ker smo se mogli opirati na pomoč ljudstva in na organe ljudske oblasti v jugoslovanski coni Tržaškega ozemlja in predvsem na nesestito in neposredno pomoč delovnega ljudstva nove Jugoslavije.

Brez te neposredne pomoči bi nasa borba kaj kmalu izgubila na svoji zlatobiti in udarnosti, dokler ne bi postopno shirala. Na drugi strani pa smo stoji konkretno in vsakdanje borbo nuditi pomoč demokratičnemu prebivalstvu jugoslovanske cone Tržaškega ozemlja v njihovi borbi proti ostanom fašizma; dalje, nuditi smo pomoč demokratičnemu ljudstvu Italije v borbi proti imperialističnemu zasutju, pomoč Sovjetski zvezi v njeni borbi za spoštovanje demokratičnih pridobitev in načela o mednarodnem sodelovanju na osnovi spoštovanja gospodarske, socialne in politične neodvisnosti malih narodov in s tem pomoč vsemu demokratičnemu gibanju, ki se neumorno bori proti politiki imperialističnega podjarmljenja narodov, vodeti v novo vojno katastrofo.

Tako je bilo obetanje naše dosežane konkretne in vsakdanje borbe in v tem je razlog, da je bila nasa borba tako trda in da je naša borba tako oster odpor krajevnih in mednarodnih reakcij, kakor je na drugi strani prav v tem njenem obetanju razlog, da je nasa dosežana trda borba utirala poslednjo podporo mednarodnega demokratičnega gibanja.

Vse to moramo imeti stalno pred očmi, kadar govorimo o osnovah protimperialistične borbe na Tržaškem ozemlju. Kar pozabljamo na te osnove, gre — zavestno ali nezavestno — na linijo likvidacije naše konkretne protimperialistične borbe pri nas. Izkušnja, ki nam jo nudijo dogodki, ki so sledili podvigi vladaljevih frakcij, kaže, da je v tem pogledu zelo pomembna.

Protijugoslovanska gonja in protijugoslovanski stališči vladaljevih frakcij, kaže, da je v tem pogledu zelo pomembna.

Protijugoslovanska gonja in protijugoslovanski stališči vladaljevih frakcij, kaže, da je v tem pogledu zelo pomembna.

RADIO MOSKVA o kršitvah mirovne pogodbe na STO-ju

MOSKVA, 25. — Komentator moskovskega radia je izjavil danes zvečer, da «britanska in ameriška delegacija v Varnostnem svetu stalno sabotirata vprašanje ureditve položaja na Tržaškem ozemlju. Sovjetska zveza bo zaradi tega prisiljena opozoriti vse združene narode na dejstvo, da Združene države in Velika Britanija kršijo mirovno pogodbo z Italijo in postopajo v kričečem nasprotju s sklepi, ki jih je soglasno sprejel svet zunanjih ministrov.

Komentator je dodal, da bi Sovjetska zveza in države ljudske demokracije uštelele razmiseliti o možnosti neposredne akcije v vprašanju Trsta zaradi enostranskih ilegalnih pobud angloameriške vojaške uprave, ki ustvarjajo na Svobodnem tržaškem ozemlju vedno težji in nevarnejši položaj.

„Miroljubje“ na zapadu

LONDON, 25. — S Foreign Office-a so sporočili, da so se večerali stali šefi generalštabov petih držav, ki so podpisale bruseljski pakt. Uradni krogi v Londonu zatrjujejo, da je bil to samo reden sestanek, dogovorjen med ministri za obrambo omenjenih petih držav na njihovi konferenci v Londonu 30. aprila.

MOSKVA, 25. Površina, posejana s kromom, je letos za 100 tisoč hektarjev večja od lanskega leta.

Nota FLRJ romunski vladi zaradi protijugoslovanske delavnosti po iniciativni in s sodelovanjem odgovornih romunskih osebnosti

BEOGRAD, 25. (Tanjug) — Danes ob 17. uri popoldne je zunanji minister FLRJ Stanoje Simić izročil veleposlaniku ljudske republike Romunije v Beogradu noto, ki opozarja romunsko vladu, da so v zadnjih mesecih romunski državni, tisk, radio itd. vodili proti Jugoslaviji, njeni vladi in jugoslovanskim narodom gonjo, ki je popolnoma nasprotna pogodbi o prijateljstvu, sodelovanju in medsebojni pomoči med FLRJ in Romunijo, ki pa je nedopustna tudi s stališča mednarodnih običajev in je manj pa s stališča dobrih sosedskih odnosov med obema državama. Nota opozarja vladu romunske ljudske republike na naslednje težke napade na obstoječe odnose med Jugoslavijo in Romunijo:

1. Odgovorni romunski državni in politični voditelji v svojih govori in člankih jugoslovanske državljanke, naj se upro in vržejo zakonito jugoslovansko vladu. Tako je romunski zunanji minister Ana Pauker izdala odločbo, ki eliminira sedanjo jugoslovansko vladu.

2. Odgovorni romunski državni, tisk, radio, itd. so v poslednjih mesecih skušali prikazati romunskemu ljudstvu Jugoslavijo kot državu, ki se je oddaljila od protikomunistične fronte, ki se izreža v buržojsko državo, kjer ni demokratične ureditve in kjer se razvija protisovjetska propaganda. Med omini, ki aktivno sirijo te laži, ki se nikakor ne skladajo z notranjo in zunanjo politiko jugoslovanske vlade, so tudi visoki predstavniki kot n. pr. podpredsednik romunske vlade Georgiu Dej in finančni minister Vasiliu Luka.

Vsi ti napadi proti Jugoslaviji in njeni vladi se ne opirajo na konkretna dejstva, marveč na nepošteno metode širjenja laži kot n. pr. trditve lista «Romania libera» z dne 26. julija, da sklepa jugoslovanska vlada finančni sporazum z ameriškim zunanji ministrom Marshallom. Na isti način so romunski listi in radio razširili članke, ki izmišljajo podpisov V. Mičunovič, ki bi naj bil poslan iz Beograda in ki vsebujejo celo vrsto smatnih laži o kongresu KJZ. Do nedavnega so taki članki izhajali samo v pokvarjenem meščanskem tisku.

3. Medtem ko poskušajo odgovorni romunski državni prikazati in napadati luči jugoslovansko zunanjo politiko in položaj v delci, se trudijo po drugi strani prikazati jugoslovansko vladu in o dejanskem položaju v Jugoslaviji, tako da romunsko ljudstvo nikakor ne bi moglo podvomiti o resničnosti protijugoslovanske gonje. Tako sta romunski tisk in radio stalno molala o stališču jugoslovanske delegacije na podonajski konferenci. Prav tako ni romunski tisk objavil niti ene besede o procesu proti ustaškim zločincem v Zagrebu, o njihovih odnosih z imperialističnimi silami in z Vatikanom, čeprav nudi prav ta kongres obilico gradiva, ki razkrinjuje namene imperialističnih sil proti državam z ljudsko demokracijo. Prav tako ni nobene vesti o uresničevanju petletnega načrta, o uspehih v izgradnji socializma v Jugoslaviji, o delovnih zmagah delavskega razreda in vseh delovnega ljudstva FLRJ. Nasprotno, romunski tisk je objavil članke, ki žalijo jugoslovansko ljudstvo in ki zasmejujejo delovni polit jugoslovanskih ljudskih množic. Tako je glavno glasilo romunske delavske stranke «Scanteia» objavilo 8. julija članek Virgilija Trofima, člana glavnega odbora zveze romunske mladine, ki trdi med drugim, da je bila mladinska proga Samac-Sarajevo zgrajena samo po zaslugi «kasarskih metod in postopanja, aki so se ga posluževali samo fašisti. S tem «Scanteia» samo ponavlja pisane imperialistične tiske, obenem pa daje pogum reakcionarnim elementom v Jugoslaviji, ki se poslužujejo v borbi proti letelnemu načrtu isih gesel.

Romunski tisk je v zadnjem času posvetil dvakrat več prostora napadom proti demokratični Jugoslaviji kot borbi proti imperializmu in vojnim hukobam, kar vzbuja v mislih, da je glavni sovražnik romunskega ljudstva jugoslovansko ljudstvo, ne pa morala imperializem.

4. Odgovorni romunski državni, tisk, radio, itd. so žalili in še vedno grobo žalijo jugoslovanske voditelje, maršala Tita in druge članke. Treba se je spomniti na stranske izjave romunskih voditeljev, tiska in radia zlasti v odznanju v aršinski, pa je moglo spoznati, kako daleč je zašla ta gonja. Te žalitve so dosegle svoj vrh v zadnjih dneh ob primeru pokusa bega generala Arsa Jovanoviča in njegove smrti. Romunski državni in njegove smrti. Romunski državni in njegove smrti. Romunski državni in njegove smrti.

Neresnične vesti o jugoslovanskem poslanstvu v Teheranu

TEHERAN, 25. — Odpravnik poslov jugoslovanskega poslanstva v Iranu Miročević je danes podal tisku izjavo, v kateri pravi, da je «sporočilo jugoslovanskega poslanstva v Teheranu, da so vsi člani poslanstva proti jugoslovanski vladi, izmišljeno in brez vsake podlage, kajti razen poslanika so vsi člani poslanstva ostali na svojih mestih in se nadalje predstavljajo svojo državo in vlado.

Ratifikacija pogodbe med Bolgarijo in Madžarsko

SOFIJA, 25. Prezidium bolgarske ljudske skupštine je danes ratificiral pogodbo o prijateljstvu, sodelovanju in medsebojni pomoči med Bolgarijo in Madžarsko, ki je bila podpisana v Sofiji 16. julija t. l. Prezidijske skupštine je sklical skupščino na izredno zasedanje 30. avgusta.

Tržaški pionirji pri Titu

KRANJ, 25. — Predsednik zvezne vlade maršal Tito je sprejel v ponedeljek popoldne skupino 300 italijanskih in slovenskih otrok iz Trsta, ki preživljajo počitnice v bližini Kranja v kolonijah, ki jih je organiziralo prosvetno ministrstvo LR Slovenije. Sprejemu sta prisostvovala jugoslovanski veleposlanik v Moskvi Vlada Popović in generalni poročnik Peko Dapčević.

Za svoje prvo srečanje s maršalom Titom so otroci pripravili in navedeno izvajali izbrani program, sestavljen iz italijanskih in slovenskih pesmi in plesov. V odmorih med raznimi točkami programa so tržaški pionirji in pionirke pripovedali maršalu Titu, kako preživljajo počitnice v Sloveniji in kaj so tam videli. Dejali so, da bodo pripovedovali po svoji pameti.

Parlamentarci 30 držav na konferenci v Rimu

RIM, 25. — Konferenca medparlamentarne zveze, ki bo od 6. do 11. septembra v Rimu, se bo udeležilo 400 delegatov 30 držav. Svoje delegate bodo poslale: Avstrija, Belgija, Birmanija, Češkoslovaška, Danska, Egipt, Filipini, Finska, Francija, Velika Britanija, Irak, Jugoslavija, Libanon, Luksemburg, Norveška, Holandska, Poljska, Romunija, ZDA, Švedska, Sirija, Madžarska, Turčija, Ceylon, Indija, Pakistan, Maroko, Venezuela in Peru. Organizacija konferencie je bila poverjena poslanski zbornici in zborovanja se bodo vrtila v zbornici na Montecitorioju.

Otvoritev kongresa v Wroclavu

VARSAVA, 25. — Danes je bila otvoritvena seja svetovnega kongresa intelektualcev v Wroclavu. Kongres se udeležuje 600 delegatov iz 20 evropskih in preokupacijskih držav. Tajnik pripravljajočega odbora, francoski Poljak Borisza, znan poljski zgodovinar, je v nekem razgovoru s štirinajstimi izjavil, da je glavni namen kongresa okrepiti strnjnost intelektualcev in znanstvenikov vsega sveta proti imperialističnim vojnim hukobam. Kongres namerava postaviti čedalje temnejšo zvezo med intelektualci raznih držav in tudi raznih političnih in ideoloških smeri.

Danes je odpotoval iz Pariza na kongres tudi znani slikar Pablo Picasso.

Protijugoslovanska kampanja v komentarju „Borbe“

BEOGRAD, 25. (Tanjug) — Pod naslovom «Češnica mora zmagati» piše današnja «Borba»:

«Zgodovina resolucije Informbiroja o »položaju« v Jugoslaviji je še kratka; prešla nista niti dva meseca. Toda kvarne posledice tega nevarnega zgodovinskega pogreška za svetovno socialistično fronto že davno niso več v razmerju s kratko dobo, ki je potekala od objave resolucije. Na žalost pa voditelji komunističnih partij, ki organizirajo in vodijo tako nebrzdano klevešniško kampanjo proti Jugoslaviji, ki bi jo lahko primerjali reakciji proti socialističnim dejelam, niso nikakor spoznatni, kolikoko so s to kampanjo škodovali mednarodni demokratični protimperialistični fronti. Vedno bolj se potapljajo v svojo akcijo in vedno bolj se izgubljajo v poplavo kleveš, ki jih bo zgodovina označila kot temen madež v razvoju mednarodnega delavskega gibanja in delavskega sloha.

Mir in hladnokrvnost naše partije v tem položaju sta še bolj razgalila prostaška lice te kampanje. Z lažnimi obtožbami, češ da smo na poti razbijanja enotne socialistične fronte in izdajstva združene fronte ljudskih demokracij in Sovjetske zveze, so te partije v tako kratkem času silno oslabile enotno socialistično fronto in dale imperialističnemu sovražniku vse pravice, da se tega nepričakovane položaja, njim tako ugodnega, veseli.

Vse naše izjave in vse naše delo po objavi zlovestne resolucije Informbiroja (vštevši vse delo kongresa naše partije in vse zunanje in notranje politične ukrepe naše države) so neovržen dokaz lažnivosti te resolucije in trdnosti naše zvestobe stvari socializma. Imamo pa vtis, da si teh dokazov nihče ne želi in jih tudi ne sprejema, da

Odšli se je kampanja samo silila. Toda njen brezbrzični značaj je povzročil pri sovražniku, v imperialističnem tisku, važno spremembo. Sklep Informbiroja je imperialistični tisk v glavnem sprejel z nado, da bo Jugoslavija zdrknila v njihov labor. Toda trdno in neomajno stališče naše države v okviru demokratične fronte, je polagoma zadušilo te sirenske glasove. Zato pa vidimo danes spremembo: imperialistični tisk piše proti Jugoslaviji prav kot komunistični tisk ljudskih demokracij in se obnaša kot ubogljiv zvočnik, ki verno prenasa vse kleвете proti nam, objavljuje v komunističnem tisku teh dežel. Imperialistični tisk s tem samo nadaljuje svojo nekdanjo kampanjo proti ediktaturi v Jugoslaviji, samo, da se je znašel danes v zboru s kampanjo nekatere komunističnih partij. Celo radjska postaja četiških beguncev «Ravna gor» je našla svoj prostorček v tej kampanji.

Romunska telegrafska agencija je vrgla v svet nekoliko poročilo o «Jovanovičevem umoru», ki je polno klevet proti voditeljem naše partije in države. Toda tudi to poročilo, pa čeprav se tako klevešniško, ni moglo zatajiti dejstva, da je bil izdajalec ustreljen, ko je skušal pobegniti iz svoje dežele. V tem poročilu je mnogo več žalivk kot obtožb in zaradi tega ga je v veseljem podpravljal tisk nekaterih komunističnih partij, prav tako pa imperialistični tisk.

Toda kljub vsemu smo pripravljeni, da bo prišel dan, ko bo orožje laži in kleвете padlo iz rok komunističnih partij, ki jim ne prištevajo.

Italijansko gledališče na Reki

REKA, 25. — Danes je bil objavljen seznam del, ki se bodo igrala prihodnjo sezono v italijanskem gledališču na Reki. Na sporedu so med drugimi dela Pirandella, Gollja, Moliera in Cankarja. Za teje vloge je bilo angažiranih večje število starejših in mlajših igralcev v Italiji.

Tudi za ZDA so koristni trgovinski stiki s SZ

WASHINGTON, 25. — Na tiskovni konferenci je tajnik za trgovino Charles Sawyer objavil, da je ameriški izvoz v Sovjetsko zvezo v mesecu juniju močno navedel in ni dosegel niti 50 tisoč dolarjev; izvoz v druge vzhodnoevropske države pa se je zmanjšal na petino prejšnje količine. Poudarjajoč, da vse to pomeni, da se niso izpolnile obstoječe trgovinske pogodbe, Sawyer dejal, da bi izboljšanje izvoza v Vzhodno Evropo ne imela praktične koristi. Pomisliti je treba, je dejal trgovinski tajnik, da Združene države potrebujejo bistvene količine važnih snovi, ki jih je mogoče dobiti v Vzhodni Evropi.

V preteklem letu, je nadaljeval Sawyer, so prejele ZDA iz Sovjetske zveze okrog 22% celotnega svetovnega uvoza mangana, 25% njihovih potreb kroma, 58% platine in 65% kadmija. Razen tega je Sawyer naštel še celo vrsto proizvodov iz Sovjetske zveze, ki ugodno dopolnjujejo potrebe ameriške industrije, je.

in se pobleže seznanili z našimi otroki, z njihovim delom in z njihovim delovnim poletom. Povejte jim, da imajo v Jugoslaviji samo prijatelje, da so vedno dobrodošli, da bodo naš pri nas vedno gostoljubni sprejem in da mi želimo, da bi prav najmlajša generacija največ doprinesla k utrditvi bratstva in enotnosti med tržaškimi ljudstvom in našimi narodi.

Velike demonstracije v Münchenu

Življenjski pogoji v sovjetski coni se zboljšujejo

BERLIN, 25. — Poročevalska agencija DENA poroča, da se je v Münchenu zbralo okrog 100.000 manifestantov na Koenigsplatzu v protest proti naraščanju cen. Večina podjetij v mestu je uspešno odpravila protest.

V vsej sovjetski coni Nemčije bo s 1. septembrom stopila v veljavo odločba, ki ureja časno, dokler ne stopi v veljavo dokončna zakonodaja, plačilo preživnine bivšim pripadnikom Wehrmachta, ki so zaradi vojne nesposobni za delo. Minimum preživnine bo znašal 50 mark mesečno. Ta ugodnost bo veljala tudi za vdove in sirote padlih v vojni in za bivše preživljane nacističnega režima. Poslednjim bo priznan tudi povisek preživnine za 50%.

Zaradi zboljšanja delovnih pogojev je znatno naraslo število prostovoljcev za dela v švedskem rudogorju. Inspektor Zwickstich, ki se je kot predstavnik nemških sindikatov na mestu seznanil z delovnimi pogoji, je izjavil, da je število prostovoljcev, ki je v februarju znašalo 35, naraslo na 567 v mesecu juniju. Medse teh delavcev, ki so nastanjeni pri zasebnikih, znašajo od 1000 do 1500 mark na mesec, pač po tem, ali gre za delo v rovi ali na prostem. Delavci prejemajo hrano zastonj, imajo pravico do živilskih nakaznic težkih delavcev ter uživajo ugodnost počitnic kot v ostali sovjetski coni. Ustanovljen so bila tudi zabavišča in pa tečaj za strokovno izobraževanje.

Na sestanku med predstavniki sindikatov iz sovjetske cone in Berlina so zavzeli stališče glede na delovno medekonno sindikalno konferenco, ki se je vršila pred kratkim v Lindau, ob Bodenskem jezeru. Bernhard Goering, predsednik sindikatov iz sovjetske cone, je izjavil, da konferenca v Lindau ni bila drugača kot majhna reprodukcija velikih mednarodnih konferenc. Nekateri sindikalisti iz zapadne Nemčije, je izjavil Goering, so skušali zavlačevati ustanovitve sveta nemških sindikatov ter s tem sabotirati sprejem nemških sindikatov v svetovno sindikalno zvezo.

V sovjetski coni Nemčije proučujejo poseben zakon za zaščito iznajdb in pa za ustanovitve posebnega urada, ki bo sprejel prošnje patentov. Predvideva se, da lahko stopi v veljavo zakon v veljavno decembra.

Komandant sovjetske cone Berlina general Kotikov je poslal berlinskemu županu Luizu Schrederju pismo, v katerem ji sporoča, da sovjetska vojaška uprava ne priznava veljavnosti odlokov in odredb,

Geološki kongres v Londonu

LONDON, 25. — Danes se je pod predsedstvom Berusova, profesorja z moskovske univerze, prišel mednarodni kongres. Kongresu, ki bo trajal nekaj tednov, prisostvojuje delegati raznih držav. Po prečitvi 250 referatov bodo geologi napravili več ekskurzijo po Angliji, kjer bodo preučevali tla. Zadnji tak kongres je bil v Moskvi l. 1937.

Jugoslavija : Poljska 1:0

VARSAVA, 25. — Pred 50.000 gledalci je danes jugoslovanska državna nogometna reprezentanca premagala poljsko državno reprezentanco z 1:0. Gol je zabil Mitić v 24. minuti prvega polčasa. V Wroclavu pa sta igrali sindikalni reprezentanti Jugoslavije in Poljske. Zmagali so Poljski s 3:2, čeprav se je prvi polčas zaključil z 2:0 v korist Jugoslovancev.

Oškodovancem po toči

Nevitna v nabrežinskem kraju je povzročila našim kmetom veliko škodo. Nekateri so jo ocenili do 100 milijonov; kmetje sami so pripovedovali, da jim je ponekod uničila nad 90 odstotkov vsega pridelka. Na kraj same nesreče je odšla komisija strokovnjakov kmetijskega oddelka pri voljaški upravi, ki je imela nalogo točno oceniti vsvo povzročeno škodo in ugotoviti, koliko je utrpel v odstotkih vsak posamezen kmet.

Komisija je te dni opravila svoje naloge ter je ugotovila, da znaša škoda od 15 do 90 odst. vsega pridelka v posameznih vaseh. Čim je nastala ta škoda, smo v našem časopisu takoj objavili pristojne oblasti in jim predlagali, da bi šli na kraj in ugotovili, koliko na roko, da bi jim opisale davke ter jih tako razbremenile, ker je ponekod sad njihovega dela skoraj v celoti uničen. Kmetijski urad pri voljaški oblasti je v tem primeru popolnoma razumel potrebo naših prizadetih kmetov ter je ukrenil vse potrebno, da bi finančni odsek na Tržaškem ozemlju črpal prizadetim kmetom toliko odstotkov njihovih davkov, kolikor so utrpeli škodo v odstotkih na svojem zemljišču.

Prepričani smo, da bo finančni odsek razumel potrebo našega kmeta ter bo tudi upošteval predloge višjih oblasti pri voljaški upravi, katere so vzele na znanje v korist delovnega kmečkega ljudstva.

Ob tej priliki opozarjamo vse prizadete kmete, ki spadajo pod nabrežinsko občino, naj se takoj zglase na svoji občini, kaj se bodo dobili posebne vzorce, katere naj izpolnijo ter jih po povno prinesejo na občino v Nabrežino. Ker pa je bilo prizadetih tudi nekaj kmetov iz Sv. Križa, javljamo, da pristojne oblasti doslej še niso določile urada, kjer naj posamezni kmetje javijo svojo škodo, zato naj ti kmetje prijavljajo toliko časa, dokler ne bomo javili kraja, kamor naj prijavijo svojo škodo.

Nehajmo s šovinistično mržnjo do naših otrok

Ze cele počitnice vlada pred škofjsko palačo v Gorici cel otroški dirindaj. Vsak teden odide kakšno skupina otrok z avtobusi v kolonijo ob morju ali v visoke gorke predele, kjer naj se otroci osvobodijo in pokoprežajo, da bodo v prihodnjem šolskem letu zdravstveno utrjeni laže obiskovali zatonle mestne, pa tudi podeželske učilnice. Na vsak način je to humano delo učiti se mladini zelo potrebno, posebno oni mladini ubožnih staršev in sirot. Dokler gre samo za utrditve zdravja otrok, je vse na pravem mestu. Kjer pa so vsi drugi nameni, nam da to mnogo misliti.

Neka mati je obiskala svojega bolnega otroka v eni takih kolonij. Ko ob prihodu pa je otrok zaspešal slovenski materi, da naj nikdar ne govori slovenski, ker jo bodo zmerjali in tudi ona v koloniji ne bo imela več miru. Povedala je tudi, da je bila z drugimi otroci že velikokrat posovana, ker so jo zasledili, da je s svojimi prijateljicami — Slovenci govorila slovenski. Ko jo v eni takih kolonijah vprašala, kdo se jo je drl zmerjati, je dekleto povedalo, da jih je bilo več, a najhušje med njimi je bila nadzorjujoča učiteljica.

Iz gori omenjenega primera je razvidno, da se šovinizem še ni nehal in da se fašistično vzgojno učiteljice ne dajo spreobrniti, oziroma jih zadnja vojna prava nič ni spametvala. Starši slovenskih otrok pošiljajo svoje malčke v kolonije v prepricu, da smo v demokratični državi in da se fašistične metode že davno nehalo. Prav gornji primer pa postavlja celo zadevo v popolnoma drugo luč.

Treba bo prihodnje počitnice vsu zadevo dobro premisliti in že sedaj ustanoviti sklad za letovanje zdravstveno potrebnih otrok pod nadzorstvom takih učitelj, ki ne bodo sovražile slovenske dece in ji bodo za časa letovanja nadomestile ljubečo mater. Slovenski narod je pošten, človekoljuben in ljubi svoje otroke in zato ne bo nikoli dopuščal, da jih zmerjajo z raznimi nadevki, katerih bi ravno od izobražencev ne pričakovali.

Posameznikovo življenje je izgubilo vsak pomen, njegovo ceno je odplnil veter. Nič se ne izpraznjuje, nič se ne zapomni, kdo je kje obležal. Tako padajo enodnevne. Vsi bi si želeli, da bi se mrtlici sami pokopavali. Nikoli, niti v prejšnji vojni, se nisem tako jasno zavedal, da se življenje hrani z mrtlici.

V naselju pod Mašunom se še kadri iz podrtin. Morda so v zadnjem hipu zažgali četniki, ki so se razpršili umikali proti zahodu.

Prišlo je deževati. Vozimo se skozi pretakajoče se megje, ki ki se ovijajo smrekovih debel in vršic. Pogovor je zastal; utrujeni od dolge vožnje se pokrivajo s plahuti in se odevamo v dežne plašče. Ko smo se prebili skozi Mašun, je zavrla burja v Reški dolini. Preko golčav vrši in se zaganja v kamion, da se še tesneje zavijamo v plašče. V št. Petru je že temna noč. Zopet je prišlo liti iz ščaka. Kadarkoli se posveti iz hiše, se različi mokre zastave. Po asfaltirani cesti drve motoristi, kamioni, eni proti severu, drugi proti jugu. Ob strani se počasi pomika tren, čujejo se udarci kopit in povelnikov hripavi glas.

Korak v koloni je še vedno partizanski, neurban in utrjen; na prvi pogled se človeku zdi, da se vleče po cesti razbita, premagana četa. Toda dolge vrste sklepa že nava zavest. Voljaški čutio, da je partizanska doba minila. Ne pomikajo se več v zasede, gverilja je končana, pričelo se je preganjanje razbitih sovražnikov, osvajanje ozemlja za bodočo državo. Po nevidnem načrtu, ki vsebuje napad in prevaro, se zgrinjajo od vseh strani kolone proti cilju.

Zjutraj je veter posušil meglo,

TRŽAŠKI DNEVNIK

Delavstvo konopljarne zahteva uvedbo akordnega dela

Pogajanja kovinarske stroke se nadaljujejo

Poleg že obstoječih sindikalnih vprašanj je te dni stopilo v ospredje tudi delovno razmerje v tržaški konopljarne. Od 12 do 15.30 ture je oddelek za prejo v konopljarne prekinil s delom in v znak protesta, ker je ravnateljstvo tovarne odbilo zahtevo, da bi uvedlo akordno delo za vse uslužbence.

Spor, ki je te dni nastal, ima globoke korenine in izvira že od takrat, ko so sindikalne organizacije zahtevale, naj bi v konopljarne uvedli akordno delo. Sledilo so sestanki z Zvezo industrijev, toda edini izid vsega tega je bil samo ta, da so vsi zadevi poslali v prejšnji uradu za delo. Medtem pa je ravnateljstvo kar na lastno pest sklenilo, uvedti nekako posebno akordno delo. To je določilo posebno denarne zneske, ki so jih podeljevali kot nagrado za določeno produkcijo. Seveda so to produkcijo določili tudi člani ravnateljstva. Jasnno je, da je s tem ravnateljstvo hotelo izločiti sindikate in kršiti zakonite pravice delavcev.

Enotni sindikati pa niso stali ob strani in so še naprej zahtevali, ali uvedbo akordnega dela za vse stroke delavcev v konopljarne ali pa izplačevanje določenih nagrad.

Ravnateljstvo pa sedaj s svoje strani skuša še zaostri položaj, tako da so večerji morali delavci v znak protesta ustaviti delo, ker so sili obljub.

Istočasno se pa vršijo na uradu za delo še naprej sestanki med sindikalnimi predstavniki in delodajalci za ureditev nove normativne pogodbe konopljarjev. Čeprav je bil dosežen še sporazum v nekaterih točkah, so se nasprotja poostila glede člena 41, ki govori o odpustitvi s dela in člena 35. Sindikati hočejo namreč, da bi ta člen stopil v veljavo s 1. aprilom t. l., medtem ko so industriji postavili zahtevo, da bi stopil v veljavo šele s 1. avgustom in še to samo za velika industrijska podjetja, medtem ko bi za mala in srednja industrijska podjetja stopil v veljavo šele z dnevom, ko bi pogodba podpisana. Precej trd oreh je tudi člen 9, ki določa nadurno delo uradnikov.

Zadnja poročila pravijo, da so na večeršnjem sestanku, ki je bil na uradu za delo, doseženi v glavnem sporazum.

Kaže pa, da so pri pogajanjih za ureditev novega sporazuma za to

Na policiji zopet nekaj ni v redu?

Včeraj smo zvedeli na policijskem tiskovnem uradu, da je bil nenadoma odstavljen podinspektor Goffredo Terribile, ki je nadeloval navrstnemu oddeleku civilne policije, ter je bilo med pocestnicami splošno mnenje, da je vreden svojega imena. Na njegovo mesto je bil imenovan inšpektor Carmelo Di Pietro.

V zvezi s to spremembo ni bilo sicer izdano nobeno uradno pooblastilo, vendar krožijo glasovi, da na navrstvenem oddelku ni bilo vse v redu. Po teh glasovih bi se ne bilo poslovanje bivšega podinspektorja vedno brezbržno. Poleg tega so menda tudi njemu podrejeni policiji vršili razne nerednosti, kakor na primer to, da so izdajali obrtniške knjižice tudi židom, ki niso imele dovoljenja za prostištviski poklic. Pravijo tudi, da je imel nek policaj ljubico v taki javni hiši.

Terribile je bil odstavljen prav v trenutku, ko je najbolj ostro napadal proti vlačugarstvu in je pripadalo že mislilo, da bo s svojimi energičnimi ukrepi znatno omejilo to rakavo rano mestnega povojnega življenja.

Mutasti so spregovorili

JUŠ KOZAK

v soncu so se svetili temnozelni bori. Na postaji stoji železniški vozovi, ki jih nacisti in četniki zaradi naglice niso utegnili pred umikom uničiti, še polni živil. Smehljaje se premika železničar od voza do voza in slika nanje peterokrako zvezdo. Napisi na vozovih so zgodovina, kako so se menjavali gospodarji na tej zemlji. Niže dol in cesti se zbirajo mobiliziranci. Oddelki mladini, žarečih obrazov odhaja proti trgu. Kras se prebujajo. Zastave s peterokrato zvezdo plavajo v soncu in veseli burji, ki preganja zadnje megje. Od juga prihaja zamolklo ormenje topov.

Motorji naših vozil se vtičajo drug za drugim in že brzo avtomobili po asfaltirani cesti. Pod železniškim podvozom se zmanjšuje tempo vožnje, ko se vživajo med bunkerji in močnimi hrastovimi palisadami. Potem se poženejo čez kraški svet. Duigleno se ob golih pobojnih, na katerih se stiskajo borovi gozdiči, in zopet se spuščamo v doline, med zelene livade. Sirova je spoprta nad sklano zemljo in zrak z mornja veje vnanj. Tu in tam živigamo mimo ploših, rdečih streh zbite kraške vasice med svežim zelenjem. Trte na živorjavi zemlji so že pogane. Po cestah prihajajo sprevodi dekle, mladi in žena. V eter se igra z belo-modro-rdečimi zastavami. Čeprav brzimo z vrtoglavo naglico, čutimo, kako je prevzelo zemljo in ljudi veselje, da bi pomela človeški um.

Pol meseca kasneje sem se neki dan vozil v tramvaju na Op-

Povratek otrok s počitniških kolonij

Otroci iz zdravstvene kolonije v Bovcu, ki bi se morali vrniti kletci meseca, se bodo vrnili v Trst že v soboto 23. t. m. ob 19 uri.

Tudi otroci iz poletne kolonije v St. Petru pri Gorici se bodo vrnili danes 26. t. m. z vlakom ob 12.30 in ne ob 17.05, kakor je bilo prvotno javljeno.

Starše ali druge družinske člane naprošamo, da počakajo otroke pri Domu pristanjskih delavcev ob zgoraj navedenem času.

POVRATEK OTROK IZ KOLONIJE V METLIKI

Otroci iz Trsta in z miljskih hrbov, ki so v počitniški koloniji v Metliki, se bodo vrnili v Trst v torek 31. avgusta ob 17.05. Starše naprošamo, da pričakajo svoje otroke na glavnem kolodvoru ob navedeni uri.

Solidarnost s Primorskim dnevnikom

ZA GLOBO SO PRISPEVALI SAJN JOZKO IZ KOPRA 500.—, SISKOVIC ANTON 200.—, CERNIGOJ JOZEF 200.— LIR, SLEDNJI JE PRISPEVAL ZE TRETJIC.

Promet Trsta z zaledjem

Dve uspeli železniški konferenci - Egiptski bombaž za Češko in ameriški za Avstrijo

Kakor smo že svojetasno poročali, smo imeli v tem mesecu v Trstu kar dve železniški konferenci, ki sta obravnavali probleme železniškega omrežja našega neposrednega zaledja. Teh konferenc so se udeležili zastopniki Češke, Jugoslavije, Avstrije, Madžarske, Italije, Tržaškega ozemlja in zastopnik družbe Donava-Sava-Jadran.

Na prvi konferenci so obravnavali predvsem probleme, ki se tičejo ureditve železniških tarif za češko blago, ki potuje v Trst preko jugoslovanskega in madžarskega ozemlja. Na drugi konferenci pa so skušali urediti pristojbine za avstrijski železniški promet na Tržaško ozemlje preko Jugoslavije ali pa preko Italije.

Na obeh konferencah so prinesli razgovori pozitivne rezultate, kar je v naših razmerah že lep uspeh.

Češko trgovsko zastopstvo je imelo pretekli teden v Egiptu trgovska pogajanja s tamkajšnjimi gospodarskimi krogi, pri katerih so zaključili nakup več tisoč bal bombaža. Dogovorili so se, da bodo pošiljali ta bombaž na Češko preko tržaškega pristanišča.

Tudi Avstrija bo prejela okrog 1800 ton ameriškega bombaža v letošnjem letu. Ta bombaž bodo poslali v predelavo avstrijskim predelavcem. Prva pošiljka, ki znaša 600 ton, je že prišla v Trst in so jo tudi že odpremlili po železnici dalje v Avstrijo.

Pri prometu Trsta z zaledjem naj bi omenimo, da so nameravali letalsko progo med Trstom in Prago spremeniti iz tedenske v dvakrat tedensko, za kar se je posebej nanašala češka družba za letalske proge, ki je poleg SISE sodelovala pri tem projektu. Uresničitev tega načrta pa so preprečila birokratska zavlačevanja in tako bi morali namero opustiti, ker ni bilo dovoljenja za prelet italijanskega in avstrijskega ozemlja.

Tukaj vidimo, da so zopet na delu tiše sile, ki imajo namen, da bi čim bolj zavirale razvoj prometa in trgovine med Tržaškim ozemljem in njegovim naravnim podonavskim zaledjem.

Sedem mornarjev pred zavezniškim sodiščem

Včeraj smo poročali o pretepu med sedmimi mornarji z angleškega parnika «Ordugna». Včeraj zjutraj

je fašizem sprožil nadaljevanje prejšnje svetovne vojne. Stotni slovenskih očetov so morali služiti v fašistični, imperialistični, zločinski armadi in marsikdo — veliko — je z gnevom in sramom v duši stopil na okupirano slovenska tla onkraj Rakeka.

Ko so ena in dvainštirideseta leta slovenski partizani prodrla skozi gozdove na kraška tla, ni borba več ponehala. Padali in kravale so partizani na Trnovski planoti, na komenskih golčicah, v istrskih bratih, v mašunskih gozdovih, — toda miru, ki so branili pred fašisti in kasneje nacisti slovenske pravice in slovensko dostojanstvo, niso utihli. Partizanski upor, pozna le malo tako krvavih borb, kakor so bile v Slovenskem Primorju. Posebno spominja petinštiridesetega leta, ko so se že trte solze in se je odprlo na bukvah nežno zelenje, so poskušali nacistični morilci za vsako ceno streči upor na tej zemlji. Nobena ofenziva ni bila prej tako vestno pripravljena. Za slehernu vso je bilo izdano posebno propagandno geslo, najboljši čete do zob oborožene so nasločile jedro IX. korpusa. Preizkušeni partizani so prešli kri po kraških skalah, toda nacijem in domobrancem ni uspelo, da bi zločili upor.

Partizani se niso oddahnili od dolgotrajne hajke, ko so se pričele pomikati dobro oborožene čete črte armije proti Mažnu in drugih gozdov v Reško dolino in naprej proti Trstu in Soči. Deveti korpus je izmučen in izčrpan pohitel v zadnji boj, da bi napadel neofašisti in nacije v gnezdu in bi zaščitil slovenske ljudstva na bregovih Soče.

(Se nadaljuje)

Ali bodo uslužbenci morskih kopališč stavkali?

Pogajanja pri ACEGAT-u napredujejo, vendar končnega sporazuma še ni

Ni izključeno, da bodo v soboto in nedeljo zaprta obmorska kopališča, to pa zaradi tega, ker so delodajalci, lastniki kopališč, hoteli izigrati svoje uslužbence.

Lastniki kopališč so se pred kratkim združili v posebno zvezo v okviru zveze trgovcev na drobno. Pogajanja med delodajalci in uslužbenci glede nove mezdne in normalne pogodbe so prišla že do take točke, ko je bil vsaj v glavnem dosežen sporazum. Pogajanja sama pa je v imenu delodajalcev vodila zveza trgovcev na drobno. Prav sedaj, ko je bilo tako rekoč treba podpisati sporazum, je zveza trgovcev javila uslužbenecem neke zadržke in sicer glede tega, da spo-

„Italstrade“ izplačalo kmetom skoraj vso škodo

Ker se naši kmetje zelo zanimajo, kako je s prošnjami, ki so jih vložili glede skode, ki so jo povzročile okupacijske čete, zlasti pa glede skode, ki so jo utrpeli naši kmetje zaradi voljaških val, obveščamo vse prizadete, da so prošnje, ki se nanašajo na škodo, povzročeno do 15. septembra 1947, v Benetkah in čakajo rešitve.

Prav tako pregledujejo pristojni citeljni vsi škodo, ki je bila povzročena kmetom po 15. septembru, ter je oddelek za delo pri voljaški upravi obljubil svojo pomoč. Vse kmete, ki so utrpeli kakšno škodo od strani voljaških okupacijskih čet, opozarjamo, da je še vedno čas za vložanje prošnje za priznanje odškodnine.

Podjetje Italstrade, ki je gradilo del strateške ceste Trst-Triž, je po večini že izplačalo vsem kmetom odškodnino za škodo izven ceste. Vse one kmete, ki niso dobili povrnjene skode iz kakršni kol razlogov, opozarjamo, naj se čimprej zgledajo na Enotnih sindikatih, kjer bodo dobili takoj izplačano vso škodo. Prav tako je dala tudi prefektura zagotovilo, da se bodo zaledja približni teden pogajanja glede izplačila skode kmetom v onih krajih, kjer je gradila cesto italijanska tvrd-ka SICELP.

RAZPRAVA O BAKRU

Začeli so govoriti odvetniki

Na procesu o ukradenem bakru zaslišujejo še zadnje razbremenilne priče, ki so jih poklicali zagovorniki obtožencev.

Prvi je včeraj zjutraj pričal nadrednik ameriške vojske W. O. Tooley. Ker je bil dodeljen k vojaškemu skladišču, od koder so izvažali baker in železno žico, je dal sodišču nekaj podatkov o količinah bakrene mreže, ki je bila tam v skladišču. Bil je 42 zabojev in ne 20 centov, kakor je bilo javljeno skraj.

Odvetnik Balestra, ki brani obtožence Degrasija, je že v ponedeljek javil sodišču, da je njegov klient duševno omejen oziroma da ima motnje v glavi, zato je včeraj zjutraj pripeljal na sodišče Dr. Morandini, ki naj bi se nekaj povedal o tej odvetnikovi trditvi. Zdravnik, izkušen psihater je v znanstvenopoljudni obliki orisal obtožena in njegovo duševno stanje. Degrassi je baje dedno obremenjen. Z njegovih prednikov (štirje rodovi nazaj) so umirali zaradi neke bolezni, ki včasih pograbila tudi Degrasija. Obtožena nima nobene duševne sposobnosti, da bi se pri tej napadih zavedal, kaj se lahko in kaj se ne sme točiti. Po opisu zdravnika je spregovoril zopet odvetnik Balestra in se podčrtil to, kar je že prej povedal dr. Morandini. Zagovornik je se poudaril dejstvo, da je obtožene med vojno kot vojak bil v podpornici in to mu je najbrže še bolj pokvarilo možgane.

Glavni krivci in organizator vseh tatvin pa je Luini, ki je odsoten. Odvetniku Balestri je sledil Iacuzzi, ki brani Vinatierija. Ta je s svojim zagovorom bil bolj zmerjen in je izključeval možnost, da bi Vinatierij kupoval blago sumljivega izvora.

Prvi nosilec letošnje olimpijske bakle, je stopil v Zeusov hram v popolni bojni opremi (v angleški uniformi, s čelado in z omeriško hitrostrelo). Sele v svetlišču je odložil te svoje rekvizite, ki nima jo simboli miru ničesar skupnega.

Najprej je bilo določeno, da bo štetaja po Greiji tekla štiri dni, v resnici pa so jo skrajšali na pet štiri ure. Namesto, da bi štetaja iz Olimpije tekla skozi Korint in Atene do pristanišča Maj-solunghi, se je usmerila po najkrajši poti (32 km) do neznatnega pristanišča Katakola. To je na videz le droben delaj, vendar pa bi ga grški okupatorji tako radi privrli in z njim tudi njegovo pravo ozadje — namreč, da je velik del grškega ozemlja že davno pod kontrolo hrabrih Markosovih partizanov, da poti po centralni Grčiji niso več čiste in da tudi v območjih okrog Korinta in Aten ni več vse v uredi. In še na tej kratki, edino možni poti od Olimpije do pristanišča Katakola, so olimpijski štetajo spremljali anglo-ameriški tanki...

Kultura

KNJIGE - GLEDALIŠČE - KONCERTI

RAZSTAVE - FILMI - KRITIKE - PROST

Kulturna revija „Razgledi“ štev. 8

Prvic po dolgem času se je zgodilo, da so izšli „Razgledi“ brez zamude. Če bo uredništvo tudi pri bodočih številkih tako točno računalo s časom, bo vsakekrat pridobilo pri svojih naročnikih in čitateljih, ki bodo znali centi, če bo ta edina slovenska revija na Tržaškem ozemlju izhajala redno ob določenem času.

Na prvem mestu imamo v tej številki ciklus osmih pesmi mladega in naderjanega primorskega pesnika Črtomirja Sinkovca. Te pesmi (Pomlad 1943, Pomladanska balada, Setev, Pomladanska, Lilijske, Pesem o sreči, Večerno pismo in Mater), od katerih odražajo nekatere grozote osvobodilne borbe, druge pa se obračajo že k novemu, mlademu življenju, so bile nagajane od tajništva OF ob sedmi občletnici naše ljudske organizacije. Pri pesnikih naj omenimo še Maričko Znidaršič (Le srce) in Toneta Batagelja (Jutro in Isti, Kdo ve!).

Med prozo imamo nadaljevanje apinovin Marice Nadišček - Bartolove. V tem odlomku nam pisateljica pripoveduje o svojem dopisovanju z Jankom Kernikom, katero je dalo smer njeni poznejši literarni poti tudi takrat, ko je urejevala prvo žensko revijo »Slovenko«. Tu zvevmo tudi, kako se je spoznala s

Se nekaj o sedanjem stanju pogajanj med uslužbenci ACEGAT in upravnim svetom za doseg nove mezdne pogodbe.

Med tem ko je bil 20. t. m. v ulici Broletto informativni sestanek, na katerem so sindikalni predstavniki poročali uslužbenecem o poteku pogajanj, je bila v ulici Genova festa seja med sindikalnimi voditelji in delodajalci. Na tem sestanku je bil dosežen sporazum glede naslednjih točk. 1. ACEGAT se je obvezal, da bodo vse določbe v okviru novega podpisaneega sporazuma stopile v veljavo od 1. aprila t. l. 2. Podjetje se je odpovedalo nameri, da bi uvedlo strokovno delitev med tramvajskimi sprevodniki in strokovnimi delavci. 3. Sporazumom so se glede višine bodočega zneska, ki bo izplačan uslužbenecem v obliki predujma.

Sindikalni predstavniki pa niso podpisali nobenega končnega sporazuma in sicer zato ne, ker je še treba doseči sporazum o važnih točkah. Te so: izplačevanje povzročil uslužbenih letih. To vprašanje zahteva natančno preučitev, ker bo šele to določevalo celotno povijanje plač posameznih kategorij.

Fizkultura

OLIMPIJSKA BAKLA V SPREMSTVU TANKOV

Z ruševin Zeusovega svetišča v Olimpiji je 17. julija stekla štetaja z baklo, s katero so na olimpijskem stadionu v Wembleju prikazali olimpijski ogenj. Po starem običaju prigo baklo s palmovo vejico — simbolom miru, ki jo prigo s pomočjo sončnih žarkov in povečevalnega stekla.

Prvi nosilec letošnje olimpijske bakle, je stopil v Zeusov hram v popolni bojni opremi (v angleški uniformi, s čelado in z omeriško hitrostrelo). Sele v svetlišču je odložil te svoje rekvizite, ki nima jo simboli miru ničesar skupnega.

Najprej je bilo določeno, da bo štetaja po Greiji tekla štiri dni, v resnici pa so jo skrajšali na pet štiri ure. Namesto, da bi štetaja iz Olimpije tekla skozi Korint in Atene do pristanišča Maj-solunghi, se je usmerila po najkrajši poti (32 km) do neznatnega pristanišča Katakola. To je na videz le droben delaj, vendar pa bi ga grški okupatorji tako radi privrli in z njim tudi njegovo pravo ozadje — namreč, da je velik del grškega ozemlja že davno pod kontrolo hrabrih Markosovih partizanov, da poti po centralni Grčiji niso več čiste in da tudi v območjih okrog Korinta in Aten ni več vse v uredi. In še na tej kratki, edino možni poti od Olimpije do pristanišča Katakola, so olimpijski štetajo spremljali anglo-ameriški tanki...

Granate v vodnjaku

Oddelek civilne policije na Proske je odkril v tamkajšnjem občinskem vodnjaku 14 granat po 150 mm. Takoj so poklicali pobiralce min, da so odstranili to strelitvo, ki je bilo že zarjavelo in je verjetno že dolgo časa ležalo na dnu vodnjaka.

OBMORSKO KOPALIŠČE

Sv. NIKOLAJ

OB NEDELJAH IN PRAZNIKIH

ODHODI S POMOLA RIBARNICE V TRSTU. (legalna ura): 7.30, 8.15, 9.00, 10.15, 11.00, 11.30, 13.30, 14.15, 14.45.

ODHODI IZ SV. NIKOLAJA V TRST (legalna ura): 9.15, 9.50, 12.00, 12.45, 13.15, 17.30, 18.30, 19.00, 19.40, 20.30, 21.15.

Vozijo parniki «Itala», «Vettor Pisani», «Trieste», motorna jadrnica «Levante».

Cene kombiniranih vozniš listkov (vožnja tja, kopališče in vožnja nazaj) ob NEDELJAH IN PRAZNIKIH za odrasle 180 — lir, za otroke od 3 do 10 let 120 — lir.

URNIK OB DELAVNIH

ODHODI S POMOLA RIBARNICE V TRSTU. (legalna ura): 8.30, 10.30, 11.15, 14.00, 14.45.

Vozijo motorna jadrnica «Levante», parnik «Vettor Pisani».

Povratek s parnikom «Itala».

ODHODI IZ SV. NIKOLAJA V TRST (legalna ura): 9.30, 12.35, 16.00, 19.30, po potrebi 20.00 in 21.30.

Cene kombiniranih vozniš listkov (vožnja tja, kopališče in vožnja nazaj): z motorno jadrnico «Levante» 160.—, 100.— lir, s parnikom 180.—, 120.— lir

Motorna jadrnica IZ KOPRA ob NEDELJAH vsako uro, ob DELAVNIH: vsake dve uri. Ob praznikih avtobusna vožnja: PORTOROZ - KOPER - SV. NIKOLAJ in obratno.

ČE BO POTREBNO, BO PROMET S PARNIKI NEPRETRGAN

KOLEDAR

SPOMINSKI DNEVI:
1748 se je rodil Antonin Laurent Lavoisier, francoski kemik. Umrl je 8.V.1794.

PRESKRBA

Vrtnetv odrezkov. Se danes naj vsi trgovci na drobno vrtnetv mestnemu prehranjevalnemu uradu odrezke za mlo AUSA (odrez